

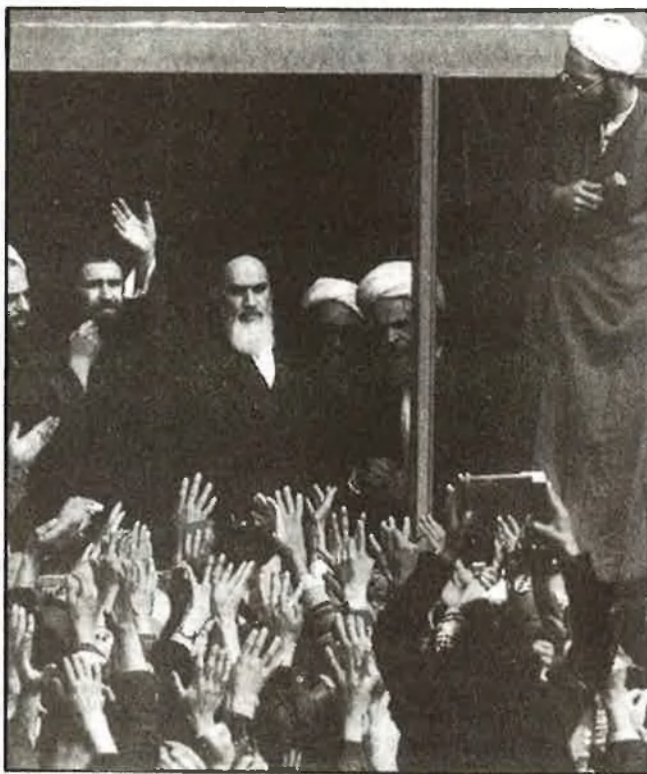
L'agreujament del conflicte que enfronta des del setembre de 1980 l'Iran i l'Iraq, amb els atacs contra vaixells de distintes nacionalitats que intenten travessar l'estret d'Ormuz, pot provocar un salt qualitatiu important en el conflicte del Golf Pèrsic, fins ara relativament limitat.

L'arribada al poder de l'imam Khomeini a Iran, l'any 1979, i el refredament aquell mateix any de les relacions entre la Unió Soviètica i l'Iraq com a conseqüència dels fets d'Etiopia i l'actitud del nou president Saddam Hussein, motivaren una desfeta absoluta de l'entramat de les aliances soviètiques i nord-americanes en la zona. Desfeta que es tradueix avui en complicats intents de reconstruir les respectives àrees d'influència i en una descol·locació completa de les dues grans potències respecte a la guerra.

Els Estats Units i l'URSS, però, tenen forts interessos en la zona, que de cap manera no poden descuidar: els americans la consideren com de vital importància per al proveïment de petroli, i és sabuda la tradicional política de tutela que la Unió Soviètica intenta practicar amb els estats limítrofs al seu.

Ara bé, ¿quins són els papers que cadascuna de les dues potències intentarà jugar en el conflicte? Els Estats Units consideren primordial assegurar el lliure trànsit per Ormuz, ruta per on transita un percentatge considerable del petroli que consumeixen el Japó i l'Europa Occidental, i en aquest sentit van adreçades les seues actuacions: des de l'oferi-

V. PARTAL

La revolució khomeinista és l'origen d'un conflicte que ambarà e afectar-nos a tots / Arxiv

Iran-Iraq: perill d'incendi general

El khomeinisme és imprevisible

ment d'un «escut aeri» als països riberencs, fins la presència d'una miniflota amb tot i portaavions patrullant el golf. El mateix Caspar Weinberger, secretari de Defensa de Reagan, ho ha proclamat ben a les clares: «no podem consentir que s'estrangule una via bàsica de proveïments per als aliats dels Estats Units».

El problema, però, rau en com s'ho faran per a impedir-ho. Una volta enderrocat el règim del xa, els EUA no han aconseguit encara, malgrat l'insistent

coqueteig amb la inestable Aràbia Saudí, de trobar el substitut ideal en la zona.

Si hi afegim la tendència creixent a intervenir directament en els llocs de conflicte (Líban, Grenada, Nicaragua...), en comptes de confiar en els aliats-guardians tradicionals, l'expectativa d'una intervenció, més o menys velada, dels americans en la zona no sembla del tot improbable. Comptant, això sí, amb dos grans obstacles: l'un d'interior, com és el fet que enguany, any electoral, és poc favorable

a decisions arriscades (i cal comptar que l'anomenat «síndrome del Vietnam» encara plana sobre la societat americana). I l'altre d'exterior: Reagan s'ho pensarà molt i molt abans d'embarcar-se en una aventura bèl·lica d'abast imprevisible, atès el poc respecte que a la «legalitat tradicional» de la guerra estan mostrant ambdós contendents. Qualsevol arma, qualsevol estratègia, pot ser posada en marxa per Iran —que seria l'enemic presumible dels EUA— sense mirar ni l'escenari ni els actors. Els fets de l'ambaixada líbia a Londres han alertat ben a les clares sobre com poden ser d'imprevisibles els països del tercer món a l'hora de defensar-se.

I mentrestant, la segona incògnita es centra en l'actitud soviètica davant el conflicte. El mot d'ordre de Moscou és impedir l'augment de la presència nord-americana a la zona, però el seu problema és que es troba tan descol·locat com els Estats Units. Un senyal de l'interès soviètic podria deduir-se de les paraules recents del ministre siri de defensa, segons el qual divisions aèro-transportades soviètiques es poden plantar en vuit hores a Damasc. Ara junteu això a l'anunci siri que ajudaran l'Iran, i les peces podrien començar a encaixar.

Siga com siga, l'amenaça d'una generalització del conflicte comença a planar sobre l'esglaiada Europa, que torna a témer un augment dels preus del cru, i sobre les grans potències, que veuen obrir-se un nou camp de confrontació. I tot això amb el teló de fons de la crisi permanent àrab-israeliana. Com per anar pensant-s'ho.